

Heilbrigðisráðherra
heilbrigðisráðuneytinu
Skógarhlíð 6
105 Reykjavík

Húsavík, 30.01.2021

Efni: Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 87/2018, um rafrettur og áfyllingar fyrir rafrettur (nikótínvörur)

Mikilvægt er að koma á lagaramma fyrir allar þær vörur sem innhalda nikótín og því fögnum við frumvarpi sem tekur til nikótínþúðanna. Nikótín er mjög ávanabindandi efni og hafa nikótínþúðarnir verið í „tísku“ meðal ungmenna á Íslandi síðasta árið hið minnsta. Þessir nikótínþúðar innihalda mikið magn nikótíns og hafa tilkynningar til eitrunarmiðstöðvar Landspítala aukist verulega vegna þeirra þar sem m.a. ung börn hafa komist í efnið. Nikótín má einungis selja að 2 mg styrkleika fyrir utan apótek í dag og lítur það því skökku við að í frumvarpinu er gert ráð fyrir að almenn sala megi vera allt að 20 mg af nikótínmagni í þúðunum, sem er tífalt styrkleiki nikótíns miðað við það sem má samkvæmt lyfjalögum í dag. Þessi há styrkleiki gerir það að verkum að þeir sem nota þessa nikótínþúða verða mjög háðir efninu og auknar líkur eru á að fari að nota aðrar vörur sem innhalda nikótín eins og tóbak.

Nýlegar tölur frá Rannsókn og greiningu í könnun meðal grunnskólanema sýna að neysla á nikótínþúðum hefur aukist umtalsvert og er mikið áhyggjuefni. Ljóst er að þeir sem eru að taka út vöxt og þroska þróa með sér mun meiri fíkn en þeir sem eldri eru og hafa tekið út sinn vöxt og þroska. Því er mikilvægt að taka með í lagarammann hvaðan þessi „tískubylgja“ kemur, en áhrifavaldar og auglýsingar á samfélagsmiðlum hafa þar mest um að segja. Sala á netinu hefur aukist umtalsvert og er mjög auðvelt fyrir þá sem eru yngri en 18 ára að versla þar. Eftirlit með samfélagsmiðlum þarf því að skýra mun betur í lögum, sem og sölu á netinu. Aðgengi er mjög gott í matvöruverslunum að nikótínþúðunum í dag, þar sem efnið er selt fyrir opnum tjöldum við afgreiðslukassa. Jafnframt hefur það vakið athygli að sérvöruverslanir með rafsígarettur og tengdar vörur selja einnig orkudrykki og sælgæti, þrátt fyrir að þeim sé einungis heimilt að selja sína sérvöru. Með því að bæta við sölu á orkudrykkjum og sælgæti þá er búið að koma á aðgengi fyrir börn og ungmenni og þannig á sér stað ákveðin markaðssetning á rafsígarettum og vörum þeim tengdum.

Mikilvægt er að skýra frumvarpið mun betur þannig að tekið sé á þeim þáttum sem varna því að börn og ungmenni noti vöruna, en árangur í tóbaksvörnum á Íslandi hefur verið til eftirbreytni hér á árum áður og því þurfum við að viðhalda. Í 12.gr laganna er einungis kveðið á um hvar megi ekki neita rafsígarettna. Þessi grein ætti að ná líka yfir nikótínþúðana og sérstaklega hvað varðar leik-, grunn- og framhaldsskólana, sem og dagvistunar og félags-, íþrótt- og tómstundastarfs barna og ungmenna. Það skítur skökku við að neyta megi

nikótínþúðanna á þessum svæðum, sérstaklega ef styrkleikinn er leyfður svo hár eins og fram kemur í frumvarpinu.

Virðingarfyllst,

f.h. Ráðgjafar í reykbindingu,

Jóhanna S. Kristjánsdóttir

Verkefnastjóri RÍR